

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
KRZYSZTOF KWIATKOWSKI

KIN.410.001.06.2018

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r. w części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo.
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju ¹ ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Andrzej Adamczyk – Minister Infrastruktury i Budownictwa, a od 9 stycznia 2018 r. Jerzy Kwieciński - Minister Inwestycji i Rozwoju ² . (dowód: akta kontroli str. 6-16)
<i>Podstawa prawna</i>	Art. 2 ust.1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli – Departament Infrastruktury.
<i>Kontrolerzy</i>	1. Natasza Sikora, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KIN/6/2018 z dnia 5 stycznia 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) 2. Anna Kłopotek, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KIN/7/2018 z dnia 5 stycznia 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 5-6) 3. Mirosława Wnuk, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr KIN/8/2018 z dnia 5 stycznia 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa za rok 2017, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, w związku z wykonywaniem budżetu państwa dotyczącym tej części oraz oceny działań

¹ Kontrolę przeprowadzono w okresie od 8 stycznia do 4 kwietnia 2018 r.

Od 9 stycznia do 4 kwietnia 2018 r. kontrola prowadzona była w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju (dalej: MIR), które powstało w drodze przekształcenia dotychczasowego Ministerstwa Rozwoju, oraz komórek organizacyjnych dotychczasowego Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa obsługujących sprawy działu budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo. Na mocy rozporządzenia w sprawie utworzenia Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju z dnia 11 stycznia 2018 r. (Dz.U. poz.103). W dniu 8 stycznia 2018 r. kontrola prowadzona była w Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa (zwanym dalej: MIiB).

² Pan Andrzej Adamczyk od 16 listopada 2015 r. do 9 stycznia 2018 r. pełnił funkcję Ministra Infrastruktury i Budownictwa, a następnie od 9 stycznia 2018 r. Pan Jerzy Kwieciński, który został powołany na Ministra Inwestycji i Rozwoju.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

dysponenta III stopnia odnośnie wydatków i dochodów realizowanych przez urząd obsługujący dysponenta części 18. Ocenie podlegały w szczególności następujące obszary:

- wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- roczne sprawozdania budżetowe za rok 2017 oraz sprawozdania za IV kwartał 2017 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych⁴ (dalej ufp).

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego⁵.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy realizacji wydatków budżetu, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 18 w trakcie roku budżetowego,
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad,
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 18 limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- analizy wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,
- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analizy wykorzystania i rozliczenia dotacji,
- kontroli wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- analizy stanu zobowiązań,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu w ramach części 18.

Opis ustaleń kontroli wraz z odpowiednim sposobem ich dokonania przedstawiono w części V – Wyniki kontroli.

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 18 - Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo wykorzystano również wyniki kontroli wykonania planu finansowego na 2017 r. dysponenta III stopnia

⁴ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077).

⁵ Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r., kontrola dochodów budżetowych w tej części budżetowej została przeprowadzona według uproszczonej tematyki, obejmującej analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

w Ministerstwie – Dyrektora Generalnego Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa (dalej: dysponent III stopnia)⁶, Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii oraz planu finansowego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym.

III. Charakterystyka kontrolowanej części

Część 18 - Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, zgodnie z art. 9a ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej⁷, obejmowała sprawy: architektury, budownictwa, nadzoru architektoniczno-budowlanego, planowania i zagospodarowania przestrzennego, geodezji i kartografii, rewitalizacji (z zastrzeżeniem, że sprawy programowania i realizacji polityki regionalnej, obejmującej również politykę miejską oraz koordynację programów i działań w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych społecznie i gospodarczo obejmuje dział rozwój regionalny), wspierania mieszkalnictwa, gospodarki nieruchomościami, w tym nieruchomościami Skarbu Państwa, infrastruktury komunalnej oraz rodzinnych ogrodów działkowych.

Dysponentem części 18 w 2017 r. był Minister Infrastruktury i Budownictwa⁸. Minister zobowiązany był sprawować nadzór nad Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, nad Głównym Geodetą Kraju oraz nad dysponentem III stopnia w Ministerstwie.

Zrealizowane w części 18 dochody w wysokości 107.210,9 tys. zł stanowiły 124,3% kwoty zaplanowanej w tej części (86.262,0 tys. zł) i 0,03% dochodów budżetu państwa ogółem. W kwocie tej 97.394,1 tys. zł stanowiły dochody zrealizowane przez kontrolowaną jednostkę.

Zrealizowane w części 18 wydatki budżetu państwa wynosiły 1.833.741,8 tys. zł, stanowiły 97,7% kwoty zaplanowanej (tj. 1.877.408,8 tys. zł plan po zmianach) i 0,5% wydatków budżetu państwa ogółem. 1.742.837,6 tys. zł stanowiły wydatki zrealizowane przez kontrolowaną jednostkę.

Z budżetu środków europejskich wydatkowano kwotę 32.965,1 tys. zł, tj. 77,6% planu po zmianach (42.491,4 tys. zł), co stanowiło 0,1% wykonanych wydatków budżetu środków europejskich ogółem. Kwotę 820,1 tys. zł zrealizowano w ramach kontrolowanej jednostki.

IV. Ocena kontrolowanej działalności.

Ocena i jej
uzasadnienie

Najwyższa Izba Kontroli ocenia⁹ pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2017 r. w części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo.

W wyniku kontroli wydatków budżetu państwa zrealizowanych w części 18 oraz wydatków budżetu środków europejskich stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono

⁶ Decyzja MliB nr 3 z 2016 r.

⁷ Dz.U. z 2016 r. poz. 543 tj., ze zm.

⁸ Na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury i Budownictwa (Dz.U. poz. 1907, ze zm.) – obowiązującego od dnia 16.11.2015 r.

⁹ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna.

niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. W wyniku wydatkowania środków osiągnięto cele założone na 2017 r. w układzie zadaniowym. Minister rzetelnie i w sposób skuteczny sprawował nadzór i kontrolę w zakresie określonym w art. 175 ufp.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała łączne sprawozdania za 2017 r. sporządzone przez dysponenta części 18, a także sprawozdania jednostkowe dysponenta tej części i dysponenta III stopnia w Ministerstwie.

Sprawozdania łączne dysponenta części 18 zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów, a sprawozdania jednostkowe dysponenta tej części oraz dysponenta III stopnia zostały sporządzone na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Mechanizmy systemu kontroli zarządczej zapewniały prawidłowość sporządzonych sprawozdań budżetowych, w tym z budżetu środków europejskich, sprawozdań w zakresie operacji finansowych, z uwzględnieniem sprawozdań dysponenta III stopnia. Sprawozdania przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań 2017 r. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej¹⁰, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych¹¹, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym¹².

Stwierdzona w trakcie badania nieprawidłowość miała charakter formalny i polegała na opóźnionym o 16 dni opublikowaniu w Biuletynie Informacji Publicznej „Planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych do przeprowadzenia przez Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa w 2017 roku”. Nieprawidłowość ta nie spowodowała jednak skutków finansowych w realizacji części 18 budżetu państwa w 2017 roku.

V. Wyniki kontroli.

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane w 2017 r. dochody dla tej części wyniosły 107.210,9 tys. zł i były wyższe o 20.948,9 tys. zł (24,3%) od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej¹³ na rok 2017 (86.262,0 tys. zł). W porównaniu do wykonania w 2016 r. dochody w części 18 były wyższe w 2017 r o 11,1% (95.263,4 tys. zł).

Główne źródło dochodów stanowiły środki wpłacane przez banki w wysokości:

- 78.965,3 tys. zł w związku dokonywanymi przez kredytobiorców spłatami zadłużenia z tytułu odsetek od kredytów mieszkaniowych, przejściowo wykupionych ze środków budżetu państwa (rozdział 70017 - Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych);

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.).

¹¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773).

¹² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. Nr 298, poz. 1766).

¹³ Ustawa budżetowa na rok 2017 z dnia 16 grudnia 2016 r. (Dz.U. poz. 108 ze zm.).

- 14.879,9 tys. zł z tytułu dokonywanych przez kredytobiorców zwrotów nominalnych kwot umorzeń kredytów mieszkaniowych, w wyniku przenoszenia przez spółdzielnie mieszkaniowe na rzecz członków, którzy posiadają spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu, prawa własności do tych lokali (rozdział 70014 – Umorzenie kredytów mieszkaniowych).

Nieplanowane dochody w kwocie 8.490,5 tys. zł osiągnięto z tytułu dywidendy z przejętych przez Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa spółek Skarbu Państwa na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2017 r. w sprawie wykazu spółek, w których prawa z akcji Skarbu Państwa wykonują inni niż Prezes Rady Ministrów członkowie Rady Ministrów, pełnomocnicy Rządu lub państwowe osoby prawne¹⁴.

W planie finansowym dysponenta III stopnia dochody w części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, zostały zaplanowane w kwocie 1.015,0 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 9.268,5 tys. zł, tj. w 913% w stosunku do planu oraz 983% w stosunku do dochodów zrealizowanych w 2016 r. (tj. 942,9 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 168, 172-184, 422-446)

Na koniec 2017 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, w części 18 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 27.242,2 tys. zł, które były wyższe o 5.739,1 tys. zł w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2016 r. (21.503,1 tys. zł). Zaległości na koniec grudnia 2017 r. wyniosły 3.091,6 tys. zł i były niższe o 373,9 tys. zł od zaległości na koniec 2016 r. (3.465,5 tys. zł).

Najwyższe kwoty zaległości wystąpiły u dysponenta III stopnia, które według stanu na 31 grudnia 2017 r. wyniosły 2.388,3 tys. zł i były wyższe o 21,2 tys. zł od zaległości na koniec 2016 r. Na kwotę zaległości składały się głównie należności wymagalne z tytułu pożyczek oraz kredytów udzielonych z Funduszu Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego oraz ze środków przeznaczonych na restrukturyzację budownictwa w wysokości 1.949,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 124-134, 168, 373-375, 478-492, 527-545)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2017 limity wydatków budżetu państwa w części 18 zostały zaplanowane w wysokości 919.509,0 tys. zł.

Zaplanowane kwoty w części 18 w trakcie roku zostały zwiększone 21. decyzjami Ministra Rozwoju i Finansów o środki z cz. 83 – Rezerwy celowe, łącznie o kwotę 982.435,5 tys. zł, a dwiema decyzjami Ministra Rozwoju i Finansów zmniejszono kwoty wydatków w części 18 (w tym 80 tys. zł przeniesiono do części 39 oraz 24.385,7 tys. zł do rezerwy celowej). Ponadto, rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie przeniesienia planowanych wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, określonych w ustawie budżetowej na rok 2017¹⁵, przeniesiono kwotę 70 tys. zł.

¹⁴ Dz. U. poz. 10.

¹⁵ Dz.U. z 2017 r. poz. 817.

z części 18 do części 27 – Informatyzacja. Zaplanowane kwoty w trakcie roku zostały zwiększone łącznie o kwotę 957.899,8 tys. zł. Plan wydatków po zmianach wyniósł zatem 1.877.408,8 tys. zł.

W 2017 r. Minister Infrastruktury i Budownictwa podjął sześć decyzji w sprawie blokady wydatków w części 18 na ogólną kwotę 33.885,5 tys. zł.

Decyzją z 30 listopada 2017 r. MIB zablokował planowane wydatki w kwocie 24.385,8 tys. zł, przeznaczone z rezerwy celowej na wyposażenie Krajowego Zasobu Nieruchomości (KZN), w związku z wejściem w życie ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2017¹⁶.

(dowód: akta kontroli str. 222-327, 371-372, 376-378, 391-393, 546-597)

Zrealizowane w części 18 wydatki wyniosły 1.833.741,8 tys. zł, co stanowiło 97,7% planu po zmianach. W porównaniu do wykonania w 2016 r. były one wyższe o 219.045,5 tys. zł, tj. o 11,9%. Wydatki skoncentrowane były głównie w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa, stanowiąc 95,2% wydatków ogółem tej części i zrealizowane zostały w wysokości 1.745.286,0 tys. zł, tj. 98,4% planu po zmianach.

Zobowiązania budżetu państwa w części 18 wyniosły na koniec 2017 r. 22.070,8 tys. zł i były wyższe od kwoty zobowiązań na koniec 2016 r. o 3.459,3 tys. zł. Na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

Wydatki dysponenta III stopnia zostały zaplanowane w wysokości 38.464,0 tys. zł, a w wyniku zmian kwota ta uległa zwiększeniu i wyniosła 40.341,3 tys. zł. Wykonanie wydatków przez dysponenta III stopnia w 2017 r. wyniosło 38.459,5 tys. zł, tj. 95,3% w stosunku do planu po zmianach i stanowiło 103% wydatków zrealizowanych w 2016 r. (37.346,9 tys. zł).

Szczegółowym badaniem¹⁷ objęto realizację wydatków w kwocie 4.906,4 tys. zł, tj. 12,7% wydatków dysponenta III stopnia. Badana próba objęła łącznie 72 dowody księgowe, w tym w grupie wydatków majątkowych 12 dowodów na łączną kwotę 1.012,8 tys. zł oraz w grupie wydatków bieżących pozapłacowych 21 dowodów na kwotę 3.893,6 tys. zł.

Stwierdzono, że wydatków tych dokonywano w sposób gospodarny, zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Dysponent części 18 rzetelnie i skutecznie realizował postanowienia art. 175 ust. 1 i 2 ufp dotyczące sprawowania nadzoru i kontroli nad wykonywaniem budżetu w tej części klasyfikacji budżetowej. Działania w tym zakresie obejmowały w szczególności: monitorowanie wykonania planu wydatków i dochodów m.in. poprzez analizę otrzymywanych od dysponentów niższego stopnia wszystkich (poczynając od sprawozdań miesięcznych) okresowych sprawozdań budżetowych,

¹⁶ Zgodnie z Art. 23b. W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. poz. 1529), który wszedł w życie 24 listopada 2017 r., w art. 133 ust. 2 otrzymuje brzmienie: Środki na pokrycie wyposażenia KZN w środki trwałe, wartości niematerialne i prawne oraz inne składniki aktywów niezbędne do rozpoczęcia przez niego działalności, a także na pokrycie kosztów realizacji zadań, organizacji i funkcjonowania KZN, w tym na wynagrodzenia pracowników, w 2017 roku pochodzą z rezerwy celowej budżetu państwa (Dz.U. poz. 2161).

¹⁷ Zbadano, czy poszczególne wydatki były: rzetelnie skalkulowane, dokonane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym jednostki, czy płatności dokonywano w przewidzianych terminach, a ponadto, w przypadku wydatków majątkowych czy wydatki potwierdzone wybranymi do badania dokumentami zostały zrealizowane zgodnie z obowiązującym prawem oraz były wydatkowane na działania optymalnie zorganizowane i były celowe (służyły osiągnięciu zaplanowanych celów zadania).

analizę stopnia realizacji celów w budżecie zadaniowym, a w przypadku stwierdzenia znacznych odchyień w realizacji wielkości planowanych zadań, kierowanie do merytorycznie właściwych jednostek organizacyjnych pism w sprawie wyjaśnienia przyczyn i zamierzonych działań w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 135-145, 166-167, 187-198, 379-390, 478-492, 507-545, 878-904)

W wyniku analizy trzech postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na łączną kwotę 421,7 tys. zł, nie stwierdzono naruszeń upzp. Badana próba obejmowała:

- postępowanie realizowane w trybie przetargu nieograniczonego, finansowane z budżetu środków europejskich dotyczące projektu pn.– „Świadczenie usług rozwoju, hostingu i utrzymania, usługi asysty technicznej systemu Centralnego Rejestru Charakterystyki Energetycznej Budynków będącego w posiadaniu Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa”.
- postępowanie realizowane w trybie zamówienia z wolnej ręki dotyczące projektu serwisu informacyjnego „Dostęp do codziennego internetowego serwisu informacyjnego wraz z archiwum depeesz”.
- postępowanie realizowane z wyłączeniem upzp¹⁸ polegające na wykonaniu badania statystycznego „Lokalne planowanie i zagospodarowanie przestrzenne”.

Postępowania zbadano pod kątem prawidłowości wyboru trybów, wg. których udzielono zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania upzp. Wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 56-123, 214-217)

Największy udział w strukturze wydatków dysponenta części 18 stanowiły dotacje zaplanowane¹⁹ na 2017 r. w kwocie 1.743.935,5 tys. zł, a wypłacone w wysokości 1.739.646,6 tys. zł (99,8%), z przeznaczeniem w szczególności na:

- 1) Fundusz Dopłat w łącznej kwocie 1.230.541,6 tys. zł, z którego finansowane były następujące programy:
 - „Mieszkanie dla Młodych” - 742.067,6 tys. zł;
 - „Rodzina na swoim” - 319.000,0 tys. zł;
 - finansowego wsparcia budownictwa socjalnego - 169.474,0 tys. zł.
- 2) Fundusz Termomodernizacji i Remontów w łącznej kwocie 268.988,0 tys. zł.
- 3) Refundację premii gwarancyjnych oraz premii za systematyczne oszczędzanie w łącznej kwocie 209.105,0 tys. zł.
- 4) Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych w łącznej kwocie 30.320,5 tys. zł.

U dysponenta części 18 szczegółową kontrolą objęto terminowość wypłat oraz rozliczeń dotacji, dobranych w sposób celowy na łączną kwotę 742.067,6 tys. zł, przeznaczonych na program dopłat do kosztów zakupu pierwszego mieszkania

¹⁸ Na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 1-3a upzp.

¹⁹ Plan po zmianach.

przez młodych ludzi „Mieszkanie dla młodych” (MdM). Badana próba obejmowała 42,6% udzielonej kwoty dotacji.

W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości. Przekazywanie i rozliczenie dotacji następowało zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych i obowiązującymi przepisami.

(dowód: akta kontroli str. 324-344, 493, 897-902)

Ustalono
nieprawidłowości

Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych w 2017 r. został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa w dniu 22 marca 2017 r., tj. 16 dni po terminie wynikającym z art. 13a ust. 1 upzp. Opóźnienie opublikowania planu o udzielenie zamówień publicznych spowodowane było wydłużonym okresem zatwierdzania w MliB ostatecznej wersji tego dokumentu.

(dowód: akta kontroli str. 56-91)

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Wydatki budżetu środków europejskich w części 18 zostały zaplanowane w ustawie budżetowej w kwocie 15.214,0 tys. zł, a plan po zmianach wyniósł 42.491,4 tys. zł. Wydatki zrealizowano w wysokości 32.965,1 tys. zł, tj. 77,6% planu po zmianach, co stanowiło 216,7% kwoty zaplanowanej ustawą budżetową.

W kontrolowanej jednostce wydatki budżetu środków europejskich w kwocie 820,1 tys. zł przeznaczone były na realizację następujących projektów:

- *Uruchomienie systemu rejestrów w obszarze charakterystyki energetycznej budynków;*
- *Wzmocnienie potencjału legislacyjnego w obszarze procesu inwestycyjno-budowlanego;*
- *Opracowanie praktycznego informatora dla inwestorów w zakresie prawa budowlanego oraz programy szkoleniowe i publikacje dla planistów przestrzennych, a także opracowanie systemu monitorowania zmian w zagospodarowaniu przestrzennym.*

Pozostałe wydatki budżetu środków europejskich w części 18, zrealizowane zostały przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii w kwocie 32.128,0 tys. zł oraz Główny Urząd Nadzoru Budowlanego w kwocie 17,0 tys. zł.

Szczegółową kontrolą objęto pięć wydatków w ramach budżetu środków europejskich zrealizowanych przez dysponenta III stopnia na łączną kwotę 308,4 tys. zł, co stanowiło 37,6% wydatków budżetu środków europejskich poniesionych w 2017 roku przez tego dysponenta. Doboru próby dokonano w sposób celowy. Skontrolowane wydatki zrealizowano prawidłowo, do wysokości określonej w planie finansowym. Zostały one przeznaczone na cele lub zadania określone w umowach o dofinansowanie.

(dowód: akta kontroli str. 146-165, 200, 447-453, 598-614, 878-887, 903-904)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawozdawczości nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

W wyniku poniesionych wydatków w części 18 budżetu państwa, zrealizowano następujące programy wspierające gospodarkę mieszkaniową:

- w ramach programu „Rodzina na swoim” wypłacono dopłaty do oprocentowania kredytów w wysokości 319,0 tys. zł;
- w ramach programu „Mieszkanie dla Młodych” udzielono: 23.370 kredytów na zakup mieszkania lub budowę domu dla ludzi młodych; wypłacono 26.539 dofinansowań wkładów własnych;
- w ramach programu pomocy państwa dla gmin, związków międzygminnych, powiatów oraz organizacji pożytku publicznego w tworzeniu lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych realizowanego na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych²⁰, dofinansowano spłaty 324 kredytów;
- w rezultacie działań nakierowanych na poprawę stanu technicznego budynków mieszkalnych oraz oszczędność energii cieplnej wykorzystywanej na cele komunalno-bytowe w ramach Funduszu Termomodernizacji i Remontów prowadzonym w Banku Gospodarstwa Krajowego, poddanych zostało remontom i termomodernizacji 67.267 mieszkań;
- w ramach refundacji premii gwarancyjnych oraz premii za systematyczne oszczędzanie realizowanego na podstawie ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych²¹, a także na podstawie trójstronnych umów zawartych między ministrem właściwym ds. budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, ministrem ds. finansów publicznych oraz bankami, zlikwidowano 25.489 książeczek mieszkaniowych z prawem do premii gwarancyjnej.

(dowód: akta kontroli str. 394-406, 642-761)

W 2017 r. Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa realizowało budżet zadaniowy głównie w ramach funkcji 7 – pn. Gospodarka przestrzenna, budownictwo i mieszkalnictwo. W ramach tej funkcji zbadano realizację mierników dla trzech podzadań.

Dla podzadania 7.1.1. - „Tworzenie i koordynacja regulacji w zakresie budownictwa, mieszkalnictwa i gospodarki nieruchomościami”, dla którego miernikiem była liczba udzielonych odpowiedzi na zapytania interpretacyjne z zakresu gospodarki nieruchomościami w stosunku do liczby wpływających zapytań interpretacyjnych w danym roku (w %). Przyjęto, że na wszystkie pytania zostaną udzielone odpowiedzi. Na koniec 2017 roku wielkość miernika wyniosła 97%.

Dla podzadania 7.1.2. - „Liczba mieszkań, które miały w danym roku być objęte rządowymi programami wsparcia budownictwa mieszkaniowego”, dla którego miernikiem była liczba mieszkań objętych rządowym programem. Przyjęto miernik w wysokości 101.000 mieszkań, a na koniec roku rządowym programem objęto 95.961 mieszkań, co stanowiło 95% planu.

²⁰ Dz.U z 2015 r. poz. 833, ze zm.

²¹ Dz.U. z 2016 r., poz. 1779.

Dla podzadania 7.2.1. - „Zagospodarowanie przestrzenne i polityka miejska”, dla którego miernikiem była liczba opracowań ekspertyz i opinii dotyczących systemu gospodarowania przestrzenią. Wykonano 6 z 4 zaplanowanych opracowań i ekspertyz, tj. 150% zaplanowanej wartości miernika.

Monitoring mierników prowadzony był systematycznie na podstawie rzetelnych źródeł danych (m.in. księgi rachunkowe, system informatyczny, informacje komórek organizacyjnych właściwych dla realizacji działań objętych miernikami). W roku 2017 nie dokonywano zmian docelowych wartości mierników.

(dowód: akta kontroli str. 185-186, 407-416, 454-477, 642-670)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawozdawczości nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2017 r. w zakresie ponoszonych przez kontrolowaną jednostkę wydatków.

3. Sprawozdawczość

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto sporządzanie rocznych sprawozdań za 2017 r. przez dysponenta części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, a także przez dysponenta III stopnia w Ministerstwie:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2017 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 18 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał prawidłowość sporządzonych sprawozdań. Wyznaczeni zostali pracownicy upoważnieni do sporządzania sprawozdań oraz pracownicy, do zadań których należało sprawdzanie sprawozdań pod względem merytorycznym

i formalno- rachunkowym. Sprawozdania jednostkowe własne Ministerstwa sporządzane były z wykorzystaniem systemu informatycznego, w którym zdefiniowano powiązanie poszczególnych pozycji sprawozdań z księgami rachunkowymi (saldami i/lub obrotami poszczególnych kont księgowych).

Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zgodnie z przepisami rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym.

(dowód: akta kontroli str. 172-184, 367-370, 478-492, 763-879)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej sprawozdawczości nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

VI. Wnioski

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, wnosi o podjęcie działań dla zapewnienia dotrzymywania, określonego przepisami art. 13a ust. 1 upzp, terminu publikowania w Biuletynie Informacji Publicznej planu postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

VII. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 19 kwietnia 2018 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Krzysztof Kwiatkowski

Podpis